

Problemoogräs på frammarsch

Per Widén, Växtskyddscentralen, Uppsala

Olika strategier utvärderas i officiella fältförsök. Varje år.

L5-300 Örtogräs i höstsäd. Vårbehandling
L5-3021 Örtogräs i höstsäd. Höst- och vårbehandling
L5-2450 Renkavle och örtogräs i höstvet
L5-400 Örtogräs i vårkorn
L5-230 Flyghavre i vårvete
L5-111 Åkertistel i vårsäd
L5-2424 Åkerven och örtogräs i höstvet
L5-2427 Vitgröe och örtogräs i höstvet
L5-830 Örtogräs i lin
L5-840 Örtogräs i majs
L5-700 Örtogräs i ärter
L5-8010 Örtogräs i höstoljeväxter

<https://sverigeforsoken.se/trialbook>

www.sverigeforsoken.se

Blåklint skall tas i tid!

Här är skörden
redan nedsatt!

L5-300 år 2020
Skrukeby
fräsegård,
Mjölby, E-län

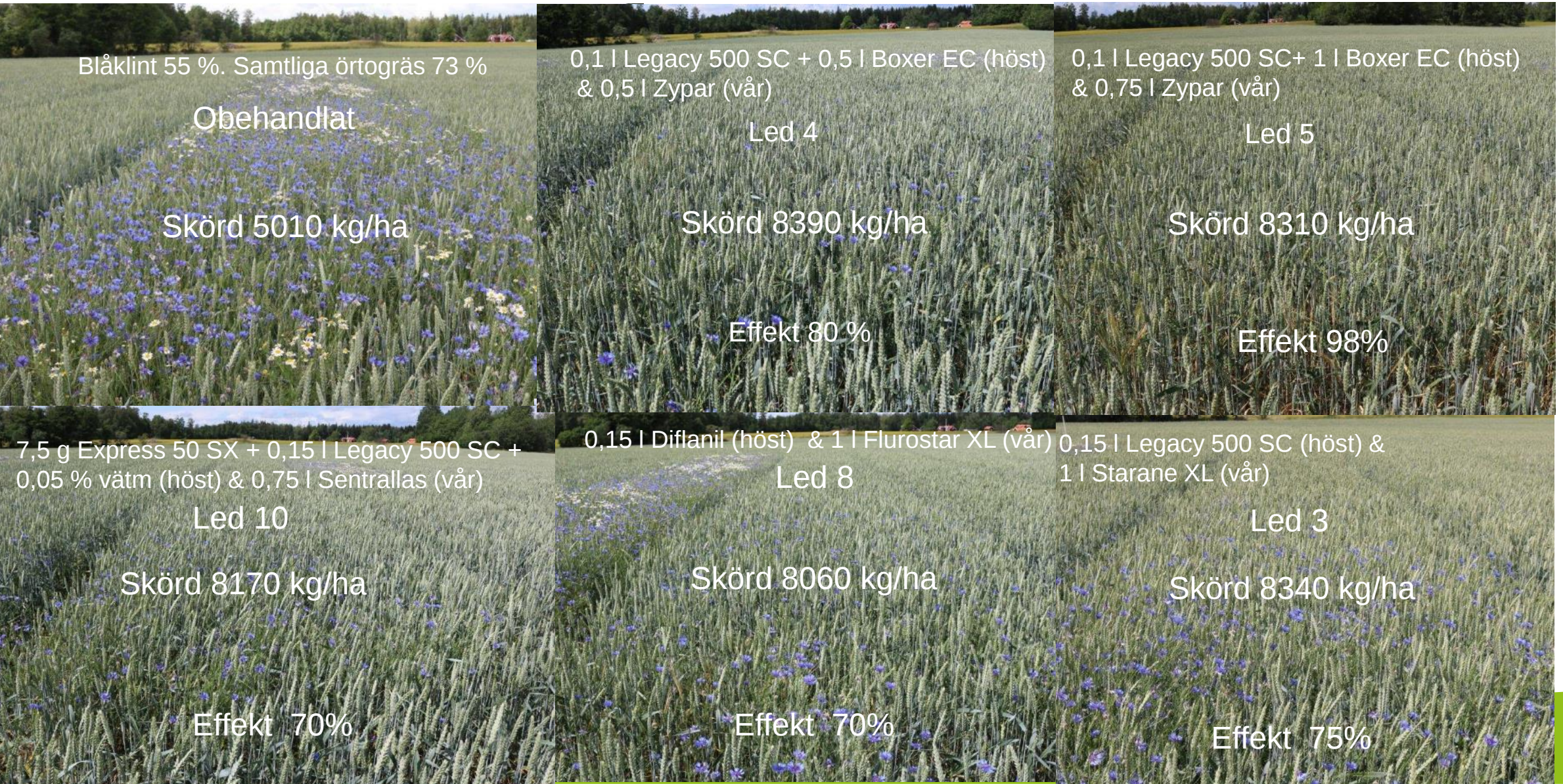
Obehandlat led

L5-300 Örtogräs främst blåklint, i höstvet. Vårbehandlingar. Skrukeby fräsegård, Mjölby, E-län

		Beställare	Blåklint Sign 8v	Viol grupp 8v	Balders Samtl örtog 8 v 8v	Sign grupp	Skörd kg/ha	Merskörd kg/ha	Skörd Rel tal	Sign grupp		
Led	antal ogräsplantor/m² i obehandlat % marktäckning i obehandlat		21%	3%	22%	46%						
1	Obehandlat	Regioner					5670		100	c		
2	0,75 l Zypar + 11,25 g Express 50 SX + 0,1 l Vätm (1)	JV	91	c	0	100	91	cd	7480	1810	132	b
3	0,075 l Saracen Delta + 0,25 % Gondor (1)	Nufarm	70	d	100	100	86	d	7820	2150	138	ab
4	0,1 l Saracen +1 l Nufarm MCPA + 0,25 % Gondor (2)	Nufarm	100	a	0	100	95	b	7820	2150	138	ab
5	0,1 l Saracen Delta +1 l Nufarm MCPA + 0,25 % Gondor (2)	Nufarm	99	b	100	100	99	a	7740	2070	137	ab
6	0,75 l Mustang Forte (2)	JV	95	c	0	100	92	bc	7750	2080	137	ab
7	1 l Mustang Forte (2)	Corteva	99	ab	0	100	95	bc	7990	2320	141	a
1) Vår, tillväxtens början, > 8 C natten före & efter		2020-04-22 DC 25					Sort	Informer				
2) Vår, grödans stadium DC 30-31		2020-05-04 DC 31					CV%	3,279				
							PROB	0				
							LSD	360				

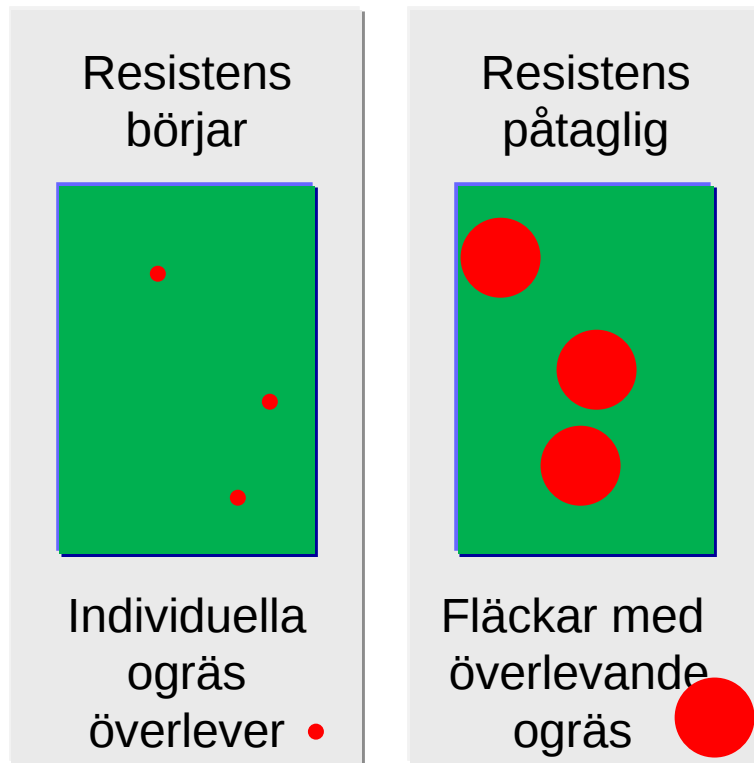
L5-3021A-004. Örtogräs inklusive blåklint i höstvetete. Höst- och vårbehandling. Skrukeby, Mjölby, E-län. År 2020

Blåklint kvar

Resistens?

Hela döda bredvid opåverkade plantor

Växt om?

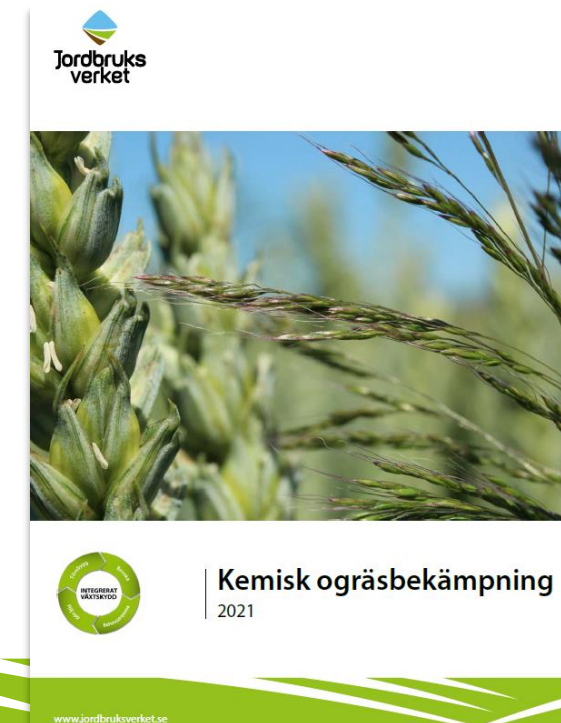

Ej frost natten före och efter?

Var ogräsen i tillväxt?

Rätt strategi?

Dos
Tidpunkt
Produkt
Kombinationer

Renkavle

Ett harmlöst gräs?

Varför är det sånt oväsen om just renkavle?

Infekterade arealer
Procentsats anger andel resistent renkavle

KÄLLA:

Current status of herbicide resistance in
Alopecurus myosuroides in Europe

Jan Petersen and Maria Rosenhauer

University of Applied Sciences Bingen; Germany

EWRS WG herbicide resistance – Frankfurt
19.5.2014

OBS! 2014

11 länder

Totalt 9 milj ha

Varav resistens 53 %

Engelska erfarenheter renkavle: Variationer i skördeförluster i höstvete

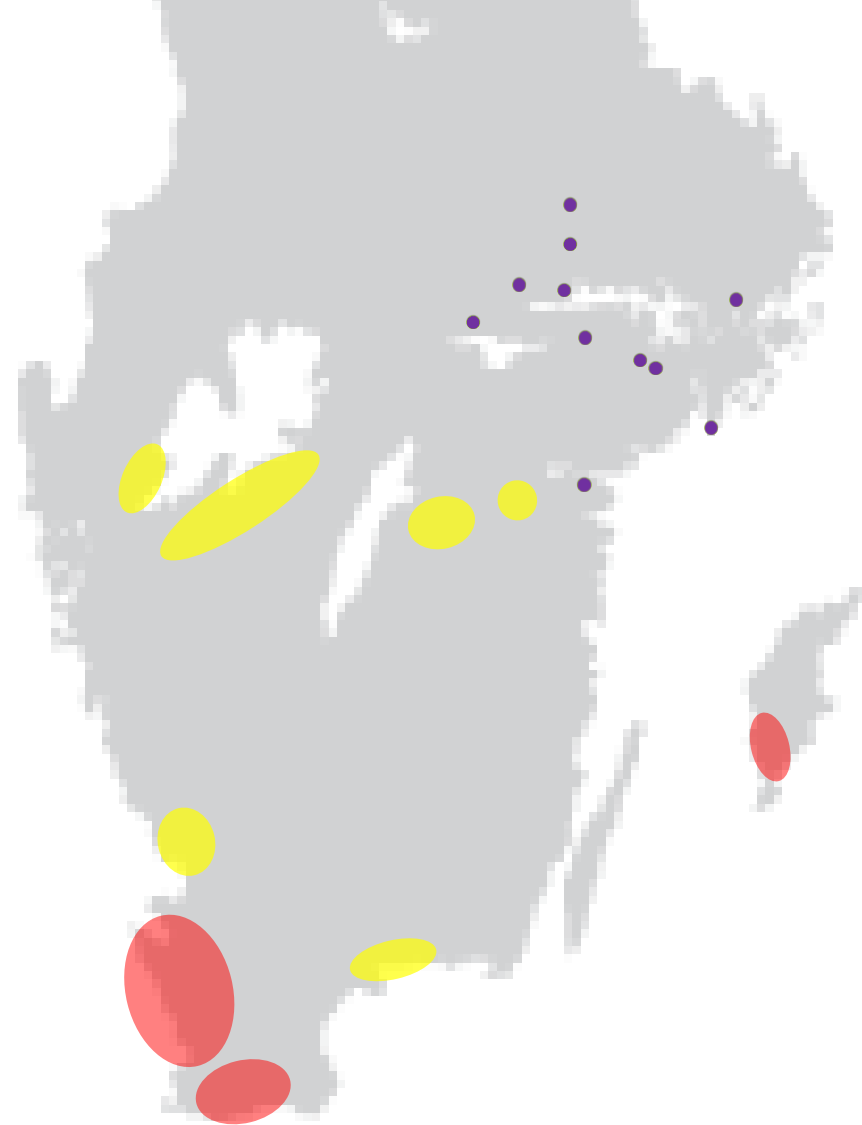
(baserande på 16 försök 1995-1997)

Black -grass plants/m ²	% crop yield losses	Range of % crop yield losses
12	5	<5 - 15
25	10	<5 - 25
50	15	<5 - 35
100	20	5 - 50
250	35	10 - 65
500	50	20 - 70

Källa: Blair, Cussans & Lutman

Var finns renkavle i Sverige?

- Nyare och ökande utbredning, ingen känd resistens
- Sedan decennier. Ökande, utbredning. Resistens förekommer
- Enskilda gårdar/fält, delar av fält. Kända fall.

Renkavle sprids oftast med maskiner

Ställ krav på maskinhandel,
maskinstationer...

Men även transporter

Höga krav på kemisk bekämpning, för att hindra uppbyggnad av fröbanken

Bearbetning, djup	Effektmål renkavle
Kultivator, 5 cm	99 %
Kultivator, 10 cm	98 %
Kultivator, 20 cm	97 %
Kultivator, 20 cm + IPM*	93 %
Plöjning, 20-25 cm	90 %

* IPM: Växtföljd, fördröjd sådd, högre utsädesmängd, val av sort

Källa: Integrated management of herbicide resistance, HGCA, Moss mfl. 2010.

Varierande effekter i fältförsöken – inte lätt även om man försöker göra rätt!

P07: 8 veckor efter sista behandling
2016-06-02 ST. 51

	Renkavle*) effektgradering	Nedre konf.	Övre konf.
1	72	62,7	79,3
2	79	71,1	84,8
3	71	61,5	78,4
4	75	66,8	82,1
5	82	74,9	87,1
6			

P09: 8 veckor efter sista behandling
2017-06-05 ST.

Renkavle*) % marktäckning	Renkavle*) effektgradering
65	
3	98
2	98
4	97
1	99
2	99

P09: 8 veckor efter sista behandling
2018-06-18 ST. 75

	Renkavle*) effektgradering	Veronika effektgradering	Viol % marktäckning	Viol effektgradering
			0,02	
1	64	100		100
2	64	100		100
3	64	100		100
4	64	100		100
5	64	100		100
6	64			

P09: 8 veckor efter sista behandling
2017-05-19 ST. 31

	Renkavle*) effektgradering	Nedre konf.	Övre konf.	Signifikansgrupp
1	90			
2	91	86,7	92,6	
3	87	87,5	93,0	b
4	86	82,5	90,1	b
5	95	82,1	89,8	b
6		93,2	96,3	a

Obehandlad försöksruta, Skåne

Foto: Per Widén

Det kan gå fort och obemärkt – trots kemisk bekämpning!

Foto: Rikard Andersson

Känner vi till någon som utrotat renkavlen?

Peldon, Essex, England

Fält med höstvetete 50 år i rad - > högresistent renkavle

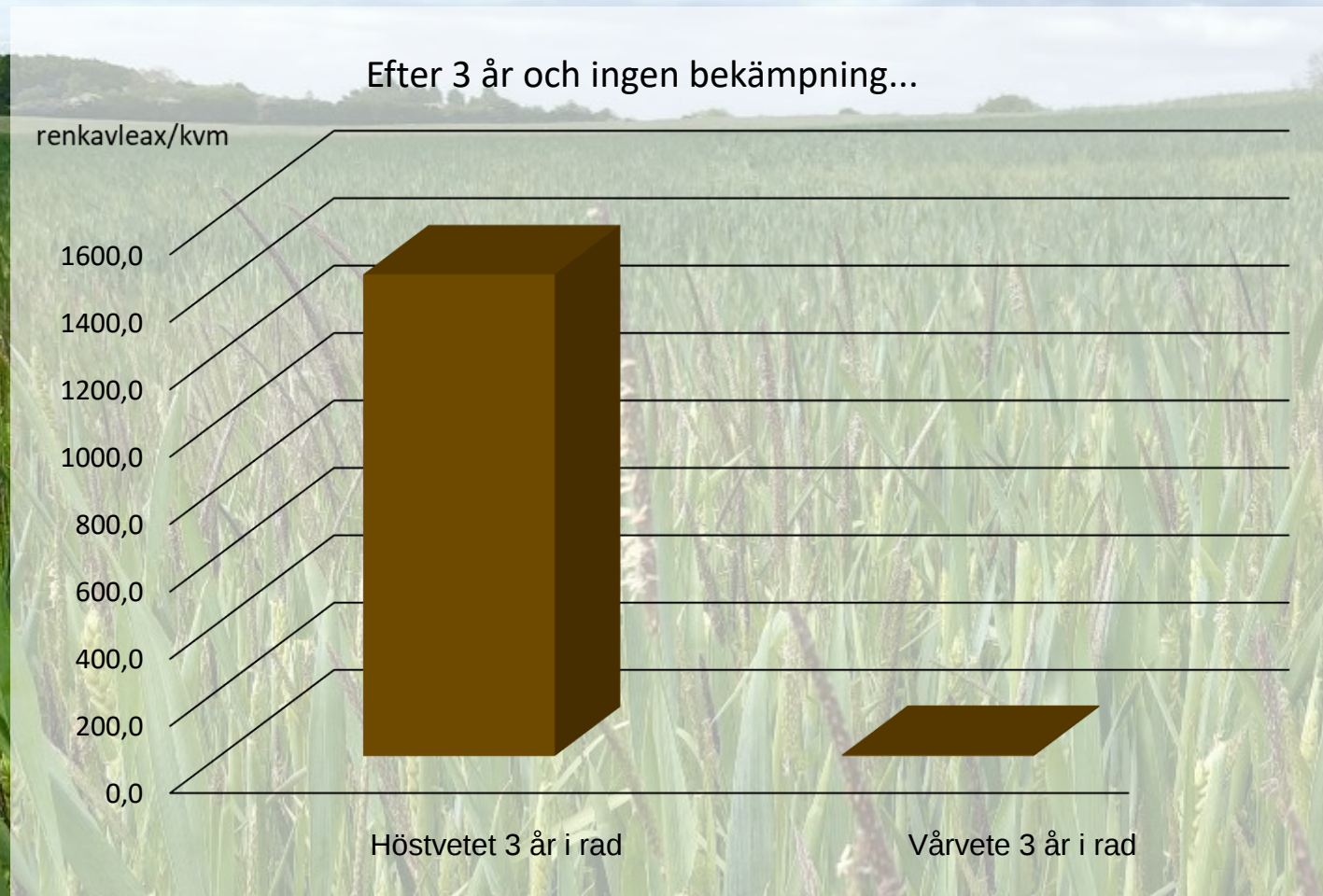
Efter 3 år av vårvete
Första gången på 30 år ingen renkavle i sikte

7 juli 2017

Höstvetete odlades 2018 –
< 1 renkavleax /m²

Källa.
Stephen
Moss
Consulting

Danskt demonstrationsprojekt Renkavle, växtföljd

Källa: Helle Elander, Velas, Växjömöte 2020

Renkavle – konkurrens från olika grödor

Renkavle från 1 m² insamlat i ett och samma fält

Vårkorn

Vårvete

Höstkorn

Höstvete

Sandlosta

Lätt som en plätt ?!

- Starkt höstgroende
- Bildar "ingen" fröbank. Alla frön vill gro direkt...om de får jord över sig
- Gror från grunda djup
- Fältkantsogräs som sprider sig
- Få kemiska alternativ i höstvete. Delad Broadway eller enkel Avoxa.
- Vårgröda och plog bästa lösningen
- Borde inte vara ett problem, om man agerar i tid och inte sprider det över gården

Falsk såbädd

Om förutsättningarna är mycket höstsådd:

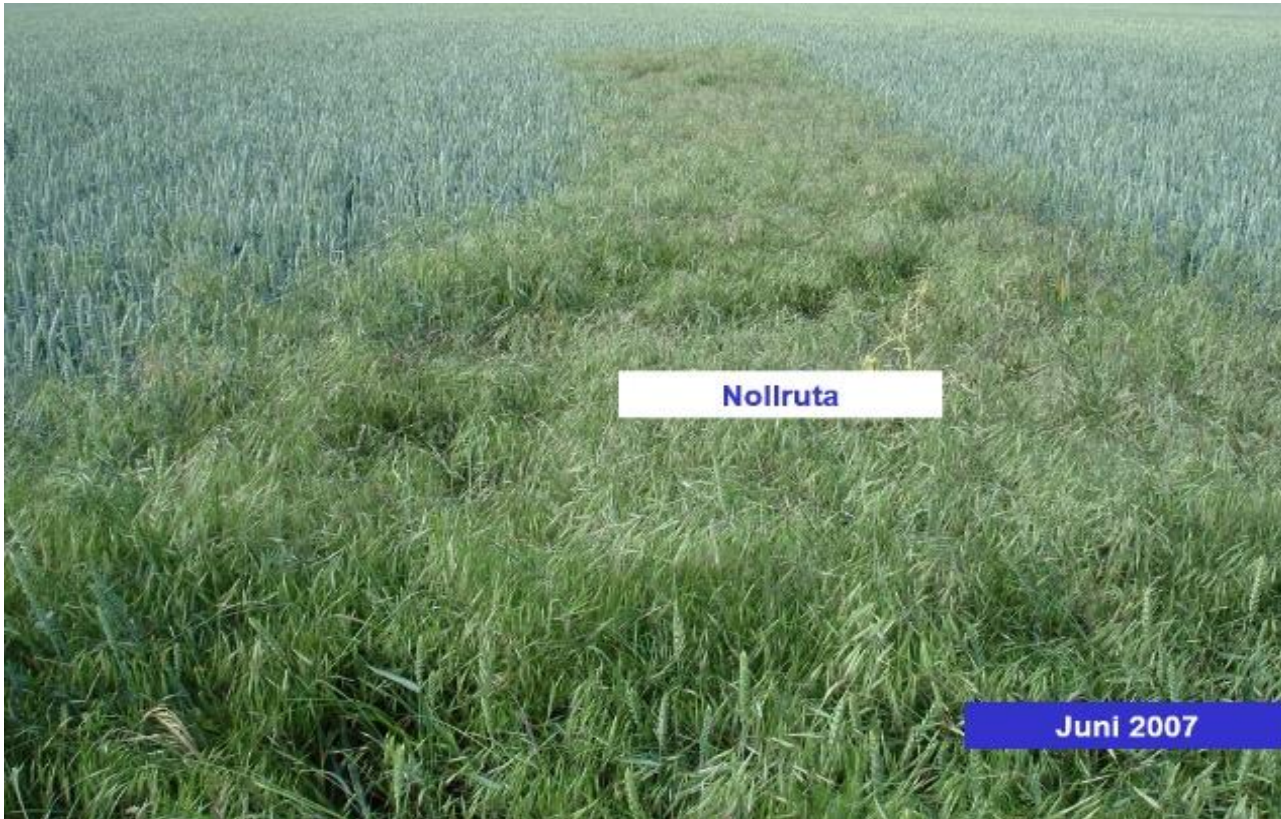

Foto: Marcus Willert, HIR Skåne

Bild från HIR Skåne

- Fältet förbereddes för sådd. När lostan grovt behandlades det med glyfosat
- Därefter direktsåddes för att störa jorden så lite som möjligt.
- Nollrutan är en sprutmista vid glyfosatbehandlingen

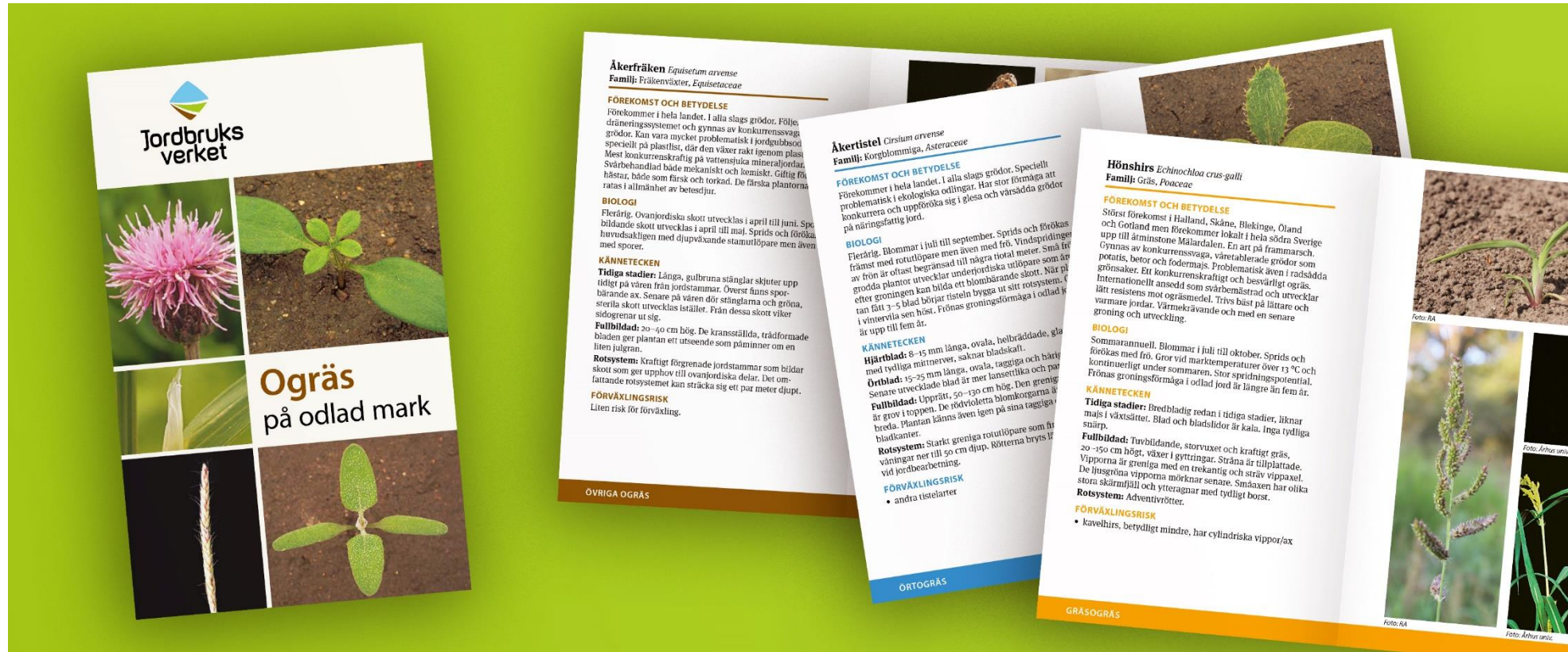
Vill du veta mer om losta?

Nr. 16, 18 juni. Sandlost och luddlost - biologi och integrerad bekämpning

Sandlost och luddlost är ettåriga gräsogräs som huvudsakligen gror på hösten. Särskilt sandlost är mycket konkurrenskraftig och skördenedsättande i höstsäd. Kultivatorbruk istället för plöjning, kombinerat med hög andel höstpannmål gynnar dessa ogräs. Sandlostens groning hämmas av ljus. Gör därför en grund jordbearbetning av fält med obekämpad sandlost direkt efter skörd. Drösad luddlost bör däremot lämnas omyllad eftersom ljus lockar den att gro. Avdöda spillsäd och losta innan sådd av ny gröda. Både sandlost och luddlost har kortlivade frön och saknar förmåga att bygga upp en fröbank i jorden. Därför är plöjning och omväxling med vårsådda grödor en effektiv kontrollåtgärd. För bekämpning av sandlost i stråsäd är alternativen för effektiva kemiska strategier mycket få och kräver rätt timing. För höstkorn saknas effektiva alternativ.

<http://www.anpdm.com/public/Editor4PreviewPublic.anp/show/41465D417548415F4378424759?ns=44425A437749455F4675464B5E4371454B5B41>

Given utrustning i gårdsbilen eller spruttraktorn!

Ladda ner eller beställ "Ogräs på odlad mark" i vår webbutik
jordbruksverket.se/webbutiken